

הכנה לאחרית הימים

דרשה שווה לכל נפש
ממחבר סדרת הספרים
בלבבי משכן אבנה

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל
יש לשלוח בקשה לכתובת:
bilvavi231@gmail.com
לקבלת העלון השבועי בפקס
יש לשלוח בקשה לפקס המערכת:
03-5480529

כל המעוניין לסייע בליקוט חומרים אלו
וכן בעריכתם והגהתם
נא לפנות למערכת בכתובת הנ"ל
לתרומות במערכת הטלפונית:
ישראל: 1-800-28-28-28
USA +972-2-5025580

יש לציין מספר קרן:
4387 - בלבבי משכן אבנה

לפרטים נוספים והקדשות
bilvavi231@gmail.com

© כל הזכויות שמורות

קו ישיר לשמיעת
שיעורי מורנו הרב שליט"א
ב'קול הלשון':
ישראל 073.295.1245
USA 718.521.5231

מערכת 'בלבבי משכן אבנה'
טלפון: 052.763.8588
פקס: 03-5480529
ת.ד. 34192 ירושלים 9134100
bilvavi231@gmail.com

תוכן

- ה שורש ההבטה שבבטחון - שה'עולם שכולו טוב'
- ו שורש ההבטה דתיקון - הבטה מתוך התורה על כל דבר
- ז עומק ההבטה שבבטחון
- ז עומק מדרגת הבטחון - שהחיות היא במקום שכולו טוב
- ט גדר ההבטה שלאחר החטא
- י ביהמ"ק - מקור השורש של המקום שכולו טוב
- יא עצמיות הבטחון ותולדת הבטחון
- יב ההכנה לאחרית הימים
- יב כח הקלקול שבאחרית הימים
- יב עבודת אחרית הימים
- יד גדר המצב הפנימי של העולם בדור דידן
- יד ההכנה האמיתית לאחרית הימים
- בזמן מלחמה שיש התעוררות למסירות נפש
- טז מתעורר המסי"נ להידבקות בטוב שלמעלה מטעם ודעת
- טז נקודת הטוב בחשבון של טעם ודעת
- יז שאלות מהשומעים

בטח – השורש של בטחון כמו שנאמר בקרא "בך בטחו אבותינו".

והשורש הזה של בטח הוא מורכב בראשיתו מהאותיות ב' וט' שהם השורש של הבטה והסתכלות.

ומצד כך, ההבטה היא שורש הבטחון, - וכפשוטו זה בבחינת "עינינו לך תלויות", 'עין נושאים לך לשמים'.

אבל בעומק יותר, בהגדרה הזו שההבטה היא שורש הבטחון מונחות ב' תפיסות, מונח בה תפיסה מאיפה השורש שממנו נובעת ההבטה, ומונח בה תפיסה על מה מביטים.

שורש ההבטה שבבטחון - שה'עולם שכולו טוב'

וביחס לתפיסה הראשונה, נתבונן להבין מאיפה באמת שורש כח הראיה של האדם שעל ידו האדם מביט – הרי בשורש נאמר "לא יגורך רע" שכביכול הוא יתברך שמו כולו טוב, ולכן, מכח כך ש"חוק הטוב להיטיב" נאמר אצלו ית"ש "לא יגורך רע".

וכמו שאומרים רבותינו כידוע, מצדו ית"ש זוהי המדרגה העליונה הנקראת "עינא פיקחא", כלומר, אין שמה מדרגה של ג' עיניים, עין טובה עין רעה ועין בינונית, אלא עין אחת בלבד ולכן היא נקראת "עינא פיקחא" בלשון יחיד כמו שחידדו רבותינו כי היא עין אחת, והעין הזו היא שרואה את הכל במדרגה של טוב.

וזוהי מדרגת עולם הבא שנקרא "יום שכולו טוב".

ומשם א"כ, שורש מדרגת הראיה, וכפי שהגדירו את זה רבותינו שיש ראייה פנימית ויש ראייה חיצונית, וכח הראיה הפנימית הוא הכח של העין להביט מעולם שכולו טוב, כלומר, היא נמצאת בעולם שכולו טוב והיא מביטה מתוך תפיסת העולם שכולו טוב.

◆
פנימיות
עבודת
הבטחון
היא להידבק
במעמקי
הנפש,
איש לפי
ערכו,
באיכות
ובכמות
ב'עולם
שכולו
טוב'.
◆

הראשונה שנאמר בתורה לשון של ראייה "וירא אלקים את האור כי טוב" כלומר, הראייה הראשונה שנאמר בתורה זוהי ראייה שראתה את האור, וע"ז נאמר שכל הראייה היתה רק במדרגה של טוב – "כי טוב".

אבל הראייה היא עין שנמצאת כבר בעולם שמעורב בו טוב ורע שמכח כך יש כבר מקום לעין טובה ועין רעה, והרי שהיא רואה ממקום טוב וממקום רע. ולפי"ז שורש ההבטה שבבטחון היינו להביט מעולם שכולו טוב

והשורש של ההבטה הזה גנוז בפעם

שורש ההבטה דתיקון - הבטה מתוך התורה על כל דבר

– "איסתכל באורייתא וברא עלמא", כך גם האדם מביט מאותו מקום בבחינת "מה הוא... אף אתה", וכמו שהוא ית"ש הביט מאורייתא, כך האדם מביט מאורייתא שהיא עולם שכולו טוב.

ועל המדרגה הזו נאמר "אור שברא הקב"ה ביום ראשון אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו שזה מקביל ללשון המשנה באבות כידוע "הכל צפוי", והיינו שמאותו עולם של ההבטה העליונה שעליה נאמר 'הכל צפוי' ששייכת למדרגה של ראייה של עולם שכולו טוב, מהמדרגה הזו גם האדם מביט ורואה מכח כך "כולו טוב". וכאן נמצא השורש של מדרגת הבטחון.

ולפי"ז להבין ברור – בשורש הזה, אדם שמסתכל מהמקום הזה, בעומק, הוא מסתכל מתוך התורה על כל דבר. שהרי כמו שדורשים חז"ל מהפוסק "וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל אלקים בין האור ובין החושך" שהקב"ה גנוז לאור לצדיקים לעת"ל וללשון אחד בדברי חז"ל – "והיכן גנוז, גנוז בתורה" ומצד כך מכח שבאור נאמר "וירא אלקים כי טוב" התורה ג"כ איקרי טוב וכמו שדורשת הגמ' מהפוסק "כי לקח טוב נתתי לכם – אין טוב אלא תורה".

ולכן בעומק, מי שמביט מתוך התורה על כל דבר, היינו שהוא מביט מעולם שכולו טוב כי התורה היא 'תורה אור' והיא נקראת 'אורייתא' שזוהי המדרגה של "וירא אלקים את האור כי טוב", והרי שהבטתו היא ממקום שכולו טוב.

מאותו שורש שהוא ית"ש כביכול הסתכל והביט ומכח כך ברא את העולם

עומק ההבטה שנבטחון

שהוא אינו רואה רע אלא הוא רואה רק טוב. ובודאי שבהגדרה הפשוטה "זעוצם עיניו מראות ברע" היינו שהוא איננו מסתכל בדבר אסור כדבר ערווה וכדו', אבל בהגדרה השורשית של הדבר, גם כאשר הוא מביט בעולם, בעומק הוא רואה בכל דבר את הנקודה הטובה שנמצאת באותו דבר. שעל אף שהעולם מלא ברע וכהגדרת רבותינו "רובו רע" ואם מסתכלים כפשוטו בעולם רואים גם מציאות של רע, כמו שברור ופשוט, וא"כ לכאן' כיצד אפשר שלא לראות כביכול מציאות של רע בעולם.

אבל יסודה של מדרגת הבטחון הוא שלא רק שהמקום שממנו הוא מביט הוא מעולם שכולו טוב, אלא שגם המקום שאליו הוא מביט הוא ג"כ מקום שכולו טוב [על אף שברור שא"א להחזיק במדרגה של ראייה כזו כל הזמן, כי סוף כל סוף בכל היסח הדעת קל, האדם רואה את הרע שנמצא בעולם].

עד כאן נתבאר מה השורש של ההבטה שהוא המקום שממנו האדם מביט, אבל להיכן האדם מביט? – הרי כפשוטו כמו אדם שנמצא באור, על אף שהוא נמצא באור הרי הוא יכול להסתכל למקום החושך ואז הוא רואה שם טוב ורע מעורבים זה בזה. וכמו"כ על אף שהאדם מסתכל ממקום שכולו טוב אבל כשהוא רואה את עלמא דידן הוא רואה תערובת של טוב ורע.

וא"כ, אע"פ שמקור ראייתו והבטתו הוא ממקום טוב, אבל על מה הוא מביט? – על העולם, והעולם הוא טוב ורע מעורבין זה בזה.

אבל זה מה שמונח בהבטה של בטחון שמונח בה גם את התפיסה השניה, על מה מביטים, וחיודוד הדברים – מלבד מה שמקור ההבטה הוא מקום שכולו טוב, גם על מה שהוא מסתכל, הוא רואה טוב, – ועל זה נאמר בעומק לשון הפסוק "זעוצם עיניו מראות ברע" כלומר

עומק מדרגת הבטחון - שהחיות היא במקום שכולו טוב

ומטיב לטובים".

וגם אם הוא לא נמצא במדרגה הזו של דביקות בחוש בו ית"ש, אבל לכה"פ הוא נדבק בעולם של תורה שכמו שנתבאר היא עולם שכולו טוב "תורה איקרי טוב",

והסבר הדברים בעומק של צורת הנפש – כשהאדם מתחבר למדרגת הבטחון הרי שהוא מתחבר במקורו הפנימי למקום שכולו טוב במה שיש לו דביקות בחוש בו יתברך שמו שכולו טוב "הטוב

במדרגת הטוב שנתבאר, הרי שהוא דבוק יותר במדרגת הבטחון. – זוהי הצורה השלימה של מדרגת הבטחון, כמו שנתחדד – הידבקות בטוב מהמקור שממנו הוא רואה והידבקות בטוב במה שאותו הוא רואה. וכמו שנתבאר, כל פעם שיש לאדם היסח הדעת והוא מתעורר מההיסח הדעת, הוא חוזר להידבקות בטוב שבשורש והוא חוזר לראיית נקודת הטוב שנמצאת בתוך אותו דבר שהוא מביט בו כאן בהאי עלמא.

וככל שהוא דבוק יותר בטוב, כך הוא כח הבטחון בעצם מדרגת נפשו.

והסבר הדברים בחידוד יותר – על דרך כלל נתפס אצל בני האדם תפיסת הבטחון כמובן של התולדה של הבטחון, שכשהאדם מבקש להשיג דבר מה, אחת מהאפשרויות להשיג את אותו דבר זהו ע"י בטחון.

אבל זה רק התולדה של הבטחון, זה לא העצמיות של הבטחון, העצמיות של מדרגת הבטחון זה מה שנתחדד עד השתא בכח ההבטה של האדם הן מהמקור שממנו הוא מביט והן להיכן שהוא מביט, זוהי הצורה הפנימית של הבטחון.

ומכח ששם מקום חיותו ושם הידבקותו, מתוך המדרגה הזו הוא מסתכל על כל מה שהוא מסתכל.

ואזי, הוא אינו רואה עולם כפשוטו אלא הוא רואה את העולם הנראה מתוך ה"אורייתא", והרי שגם המקום שאליו הוא מסתכל, כיון שמקום חיותו הוא במקום שכולו טוב, הרי שהוא רואה בכל דבר ודבר את נקודת הטוב שבו.

ואמנם כמו שנתבאר, כשיש לו היסח הדעת קל, הוא רואה גם רע, אבל כשהוא מחזיר את הכח של הראיה למקומו הנכון, הרי שהוא מביט ורואה את נקודת הטוב שנמצאת בכל דבר ודבר.

וזה בעצם הבטה שלימה שקיימת בבריאה, שהרי כמו שנתבאר בהרחבה בשורשים בט ובטא, ההבטה היא השורש של הראיה שרואה את הטוב ולכן היא בשורש האותיות ב'-ט' שבהיפוכם הם ט'-ב' מלשון טוב, והרי שהוא מביט ורואה את הטוב בבחינת מה שנאמר בקרא "לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלקיו עמו", וכאשר האדם נדבק במדרגה הזו, הרי שכל פעם שיש לו רפיון מסויים, הוא חוזר ומביט במדרגת הטוב ואז הוא חוזר ונדבק במדרגת הבטחון.

וככל שהוא מדבק את עצמו יותר

גדר ההבטה שלאחר החטא

הוא מביט זהו מעין המדרגה של "עפר אתה ואל עפר תשוב" שהוא מביט מהמדרגה של העפר.

והרי המנהג הוא שכאשר קוברים את המת, נותנים קודם לכן עפר על עיניו וכלשון חז"ל "מי יגלה עפר מבין עיניך" שנאמר לגבי איוב, כלומר שכאשר האדם מביט מהמבט השפל שאינו המבט של מדרגת הבטחון שהוא מבט ממקום שכולו טוב כמו שנתחדד, אלא מהמבט השפל והתחתון, הרי שהוא רואה את הדברים מהמדרגה של עפר, וע"ז נאמר בעומק "עפר אתה ואל עפר תשוב".

וכמו שכבר נתבאר רבות במקומות אחרים ששורש חטא אדם הראשון התחיל במדרגת הראיה כפי שנאמר בקרא "ותרא האשה" וגו' ומצד כך מה שתולדת החטא היא "עפר אתה ואל עפר תשוב" היינו שהמבט של הראיה יהיה מתוך המדרגה הזו של עפר, וזהו בחינת 'חבטן בקרקע' שנתבארה. והרי שמאז החטא, הכח הטבעי שממנו האדם מביט על דברים זה בעצם הימשכות אחרי הרע, שכיון שמאז החטא נאמר "כי יצר לב האדם רע מנעוריו" שיש בלבו של האדם רע, הרי שב'לבי ראה' שלו הוא הוא רואה רע.

וכשהאדם לא זוכה למדרגת הבטחון, הרי שכביכול מן השמים מסבבים את הדברים שהבטחון מתהפך אצלו מאותיות בטח לאותיות חבט כדוגמת לשון חז"ל "חבטן בקרקע" או כמו המושג 'חבטת ערבות' וכדומה.

כלומר – מהצד העליון של הדבר, זהו בטחון, אבל כאשר הדבר מתהפך מהצד התחתון ואין הידבקות בכח הטוב, אז מתגלה "חבטן בקרקע", – ומהו מהות ה'חבט' שהוא היפך ה'בטח'? – הרי דייקא לשון חז"ל הוא "חבטן בקרקע" וקרקע עולם שהיא עפר זהו המקום העיקרי שמתגלה בו הרע [ובמילה עפר עצמה גנוזות האותיות רע], ומצד כך ההגדרה של כל חבטה זהו חיבור בכח לדבר אחר, ו'חבטן בקרקע' היינו הידבקות בכח הרע, והרי שהיפך מציאות הבטחון זהו החטבה בקרקע.

הרי כפי שנתחדד, כל מדרגת הבטחון עניינה הידבקות בטוב וכמו שנתבארו שני האופנים השורשיים שבדבר, משורש ההסתכלות ועל מה שהוא מסתכל. ובהקבלה לכך, "חבטן קרקע" כמו שברור, זה לא רק שעל מה שהוא מסתכל, הוא מסתכל על העפר ורואה את הרע-פ' שנמצא בעפר, אלא כאשר הוא נחבט בקרקע, גם המקום שממנו

וביחס דידן השתא מה שאומרים חז"ל "עינא וליבא תרי סרסורי דעבירה" היינו שהלב הוא רע והעין מצטרפת ללב רע להיות עין רעה, וזה מה שמונח ב'יצר לב האדם רע מנעוריו' שמכח כך, במקום שממנו הוא רואה, ראייתו היא רע. וזהו ה"תרי סרסורי דעבירה" שכיון שהוא

רואה רע ממילא הוא נמשך לרע. אבל מצד מהלכי התיקון כפי שנתחדד שזהו השורש של הראיה שהיתה קודם החטא שזה גם יהיה לעת"ל לאחר תיקון החטא, שם שורש ההבטה של האדם היא הבטה במדרגה של טוב.

'ההר הטוב הזה' שבביהמ"ק - מקור השורש של המקום שכולו טוב

ומצד כך מה שמבואר בגמ' בפ"ק דב"ב שביהמ"ק נקרא 'אורו של עולם' ו'עיניו של עולם' היינו שביהמ"ק זה בבחינת מקום שהוא טוב - "ההר הטוב הזה והלבנון" ועיני כל העולם צופיות למקום ביהמ"ק.

כלומר, מה שביהמ"ק הוא 'אורו של עולם' היינו שהוא מקום הראיה של העולם, שכיון שהוא המקום שממנו יוצאת מדרגת הטוב לעולם מכח מדרגת "ההר הטוב הזה והלבנון" שבו, לכן הראיה שמתגלה שם היא ראייה של טוב.

וזה עומק המצוה של "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני האדון ה'" שזוהי מצות ראייה בעליה לרגל. אז כפשוטו, מצות ראייה היינו שכיון שביהמ"ק הוא מקום גילוי של השכינה לכן יש שם גדר של 'בא לְרֵאוֹת' ו'בא לְרֵאוֹת' כמו שאומרת הגמ' בתחילת

חגיגה^א.

אבל בעומק, יסוד המצוה הוא ברגלים והרי לגבי הילוכו של האדם נאמר שכשהאדם פוסע פסיעה גסה, ניטל חלק ממאור עיניו של האדם, ומצד כך, כאשר עולים לרגל לצורך מצות הראיה היינו שמעלים את הרע לטוב, כלומר, את הראיה של רע לראיה של טוב.

ולכן ג' הרגלים נקראים "ימים טובים", - שורש הדבר שהרגלים נקראים 'יום טוב' ושורש מה שיש בהם מצות עליה לרגל הינו שורש אחד, כי ע"י העליה לרגל זוכים לראיה ובוה נתקן הפסיעה גסה שנוטלת חלק ממאור עיניו של האדם, והיינו שע"י שעולים לרגל ומתגלה לאדם בביהמ"ק מדרגת הטוב הרי שהאדם נמצא במקום שכולו טוב ומשם האדם רואה וזוהי בחינת יום טוב.

א ומבואר שם בסוגיא שמכח כך יש היקש של 'זה כזה', 'כדרך שבא לראות בא לראות' וכו'.

וזה שורש מדרגת הבטחון שמתגלה בהיפך ממדרגת ה'חבטן בקרקע', כי ה'חבטן בקרקע' זהו ההשפלה לתתא למקום הרע, אבל במצות עליה לרגל עולים למקום הגבוה ביותר ששם מקור השורש של המקום שכולו טוב, ומשם נקנית מדרגת הבטחון.

וזה מה שמתגלה במצוה של "ראה כל זכורך את פני האדון ה'" שע"י ה'בא ל'ראות' וה'בא ל'ראות', "בבוא כל ישראל ל'ראות", מקבלים ראייה של טוב. ודייקא "בבוא כל ישראל" כיון שהעין רעה יוצרת מציאות של הבדלה ופירוד והיפך כך מתגלה בעליה לרגל מציאות של אחדות מכח הראייה של הטוב.

עצמיות הבטחון ותולדת הבטחון

ובמקום הזה מסתלק מציאות החטא, כלומר, מלבד מה שבבטח יש את האותיות ב'-ט' שמרכיבות את המילה טוב, יש בבטח את האותיות ח'-ט', ובהקבלה לדברים שנתבארו השתא ממש – מדרגת הבטחון היא ההימצאות במקום שכולו טוב שאין בו מציאות של רע וחסרון, והרי שזה מקום שאין בו מציאות של חטא, ולכן במילה בטח נמצאות האותיות ח'-ט' כי בבטחון מונח הפקעה של החטא ע"י חיטוי ונקיון של החטא. וזה העומק המתגלה במדרגת הבטחון.

כלומר, ע"י הדביקות במקום שכולו טוב, שאין בו רע ואין בו עוון, ע"כ האדם נמצא במקום שכולו טוב שאין בו מציאות של חטא.

וכשהאדם קונה את מדרגת הבטחון, הרי שהשפע שנשפע לאדם, הוא נשפע ממקום שכולו טוב. כלומר, כל חסרון שישנו לאדם יסודו ברע, שע"י שיש רע, הרי שיש באותו מקום מציאות של חסרון, אבל טוב הוא מקום של שלימות ואין בו מציאות של חסרון, וכשדביקים בטוב הרי שזה מפקיע את הרע וממילא אין את מקום החסרון.

וזהו התולדה של הבטחון, מה שמהבטחון נשפע הרע והראוי להגיע אל האדם, וכפי שנתחדד בראשית הדברים, יש את עצם מדרגת הבטחון ויש את השפע הנשפע מהבטחון, עיקר סוגייתנו היא לבאר את מדרגת הבטחון בעצם ולא רק את השפע הנשפע בתולדה מן הדבר, וזהו א"כ מדרגת הבטחון בעצם במה שהאדם דבק במקום שכולו טוב.

ההכנה לאחרית הימים

טוב שאין בו מציאות של רע, ומצד כך, הבריאה שהולכת לכיוון התכלית של אחרית הימים, היא צריכה לעבור מעולם שיש בו מציאות של ראיית רע למציאות ראייה של עולם שכולו טוב.

וכמובן כהגדרה כוללת, צריך לעקור באופן כללי את רוח הטומאה בבחינת "זאת רוח הטומאה אעביר מן הארץ", אבל בפרטות לסוגיא דידן השתא שהיא סוגיית הראייה – ההבטה והבטחון, מונח כאן מעבר מעולם שהמצב שלו הוא שיש בו ראייה של רע לעולם שמצבו הופך להיות כולו טוב.

ונתבונן לפי"ז, להבין עמוק את מהלך אחרית הימים בכלל ואת ההכנה לאותם זמנים שבהם אנחנו נמצאים, השתא בדרא בתראה.

הרי כמו שנתבאר, עלמא דידן שבו אנו נמצאים, הוא מורכב מטוב ורע המעורבים זה בזה, ולכן בהבטה הפשוטה שממנה האדם מביט בסתמא, הוא רואה טוב ורע – וכמה מראייתו הוא טוב וכמה מראייתו הוא רע – זה תלוי כמובן את מה הוא רואה ותלוי כמובן במדרגת מי שרואה.

אבל הרי עולם הבא הוא עולם שכולו

כח הקלקול שבאחרית הימים

ולכן באחרית הימים כח הפריצות של העריות הופכת להיות הצורה המתגלה בחיצוניות העולם, ומכח כך באופן טבעי, כמעט כל הבטה מונח בה אופן של ראיית רע.

וזה העומק הנורא שבאחרית הימים כח ה'יצרא דעריות' ממלא את העולם כמעט מכל צד שלא יהא, כמעט ללא יוצא מן הכלל.

ולהבין ברור – הרי זה פשוט לכל בר-דעת שהמעבר מעולם שיש בו רע לעולם שכולו טוב, אין ההגדרה רק שמעולם שיש בו הרבה רע זה מתהפך לעולם שאין בו רע וממילא הוא עולם שכולו טוב, כי הרע שנמצא בעולם שהוא באופן של רובו רע היינו שרובו כולו הוא רע וההגדרה היא א"כ שהעולם הזה הופך להיות ממש כולו רע.

עבודת אחרית הימים

של טוב כמעט לא נראית כלפי חוץ כפשוטו, – ורק מי שמביט פנימה עמוק

והרי שכח ההבטחה וכח הראייה נופל למעמקי הטומאה באופן כזה שהבטה

בתוך המציאות של הרע.

זה מה שנתבאר בראשית הדברים – אבל בדרא בתראה זה ביתר חידוד כיון שכמעט לא רואים בגילוי את הטוב בראיה כפשוטו – העומק של כח הבטחון המתגלה בכלל ובאחרית הימים בפרט מצד שורשו הפנימי של הבטחון זה מעין מה שאומר הקב"ה כי האדם יראה לעיניו ויה' יראה ללבב" וזה מה שנצרך שכל ראיית האדם כמעט לא תהיה מה שהעיניים רואות כשהוא יוצא לרחובה של עיר אלא שהעיניים יראו מאותו שורש של "ה' יראה ללבב", כלומר, שהוא רואה את נקודת הטוב הפנימית שגנוזה בכל דבר ודבר.

וכאן מונח שורש ההבטה הפנימית שצריך להוציא אותה מהכח לפועל, – ואמנם היה צריך להוציא את הכח הזה לפועל בכל הדורות כולם, אבל באחרית הימים זה נצרך בפרט.

וזה עומק העבודה על בטחון שישנה באחרית הימים, – ובוודאי, מלבד כפשוטו ממש שהאדם צריך לבטוח שהקב"ה מנהיג את הכל לטובה – שזה מכח הטוב – או יתר על כן שבוודאי הקב"ה יעשה כרצונו.^ב

יכול לראות טוב [והרי מי שמביט פנימה עמוק, תמיד יראה חלקי טוב]. אבל מי שמביט ורואה את החיצוניות, הרי שרוב גמור ומוחלט של העולם מלא ב'יצרא עריות', הוא מלא במציאות של ראיית רע.

וזה א"כ העומק של אחרית הימים שיש נסיון של 'יצרא דעריות' בכדי שהראיה לא תהיה במדרגה של הבטה שמביטה לראות את הטוב אלא לראות את מציאות הרע, ולכן בסתמא, הראיה נופלת על מציאות של רע, – זה מצד כח הקלקול.

ומכח כך נצרך שיהיה עקירה ממקום של ראיית הרע, לעולם שבו יש מציאות שכולו טוב – לא רק לעולם שיראו בו יותר מציאות של טוב ויותר מציאות של טוב, אלא לעולם שיהיה בו מציאות שכולו טוב.

אז בוודאי כפשוטו, המציאות של עולם שכולו טוב תהיה ע"י "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ" שע"כ תסתלק לגמרי מציאות ראיית הרע מחמת שאין רע, כלומר, כיון שאין רע ממילא מה שיראו זה 'כולו טוב'.

ובוודאי שזו הבחנה אמיתית – וכך יהיה באחרית הימים הגמור – אבל בשלב העבודה של אחרית הימים, הרי שהעבודה היא להידבק בראיית הטוב

ב שאלו הם שתי השיטות הידועות שישנם בגדר מדרגת הבטחון.

גדר המצב הפנימי של העולם בדור דידן

אין אדם שהיה יכול לסבור מעיקרא ולו ב'הוה אמינא' הקטנה שלו, מה הולך להיות בשנה הזו, - ובוודאי, צדדים רחוקים אפשר להעמיד הרבה פעמים, אבל כשהצדדים הרחוקים, והרחוקים מאד, הופכים להיות מה שקורה במציאות, הרי שזה נגד ההסתכלות הטבעית של רוב בני אדם כפי מה שהם ראו בעיניהם הטבעיות מה הולך להיות. ולאחר שארע מה שארע, מה צריך לראות עכשיו? - אז בוודאי, ישנם הרבה הגדרות שהם **אמיתיות מאד** - שהכל מושגח ממנו יתברך שמו, על מנת שיתעוררו ויעשו תשובה, וכו', כל הדברים הללו הם דברים אמיתיים ובוודאי שצריך לעשות אותם.

אבל בפרטות, זה העומק הפנימי של העבודה בדור דידן בפרט, כפי מה שנתחדד, כלומר, בזמנים שמצד החיצוניות, מה שנראה בחיצוניות בעולם זה ראייה של עריות ומצד המצב היותר פנימי של העולם, זהו עולם שנמצא במצב של תערובת, במצב של בלבול ובמצב של חוסר בהירות מופלג, וביחס למה שקורה בעולם ישנה אי ידיעה מה יהיה לאחר זמן רחוק ואפי' לאחר זמן קרוב אין ידוע מה יהיו תהלוכות הדברים ומה יהיו מאורעות הימים, והרי שכל כח הראייה של האדם לוטה בערפל ביחס למה שקורה בעולם. הרי ביחס למה שהיה בשנה הזו, כמעט

ג שנת תשפ"ד.

ההכנה האמיתית לאחרית הימים

ומעט נייחא בלב' להתחבר למקור של ראיית הטוב, שראיתו תהיה ממקור שכולו טוב, ואת מה שהוא יראה - הוא יראה בו את נקודת הטוב. וכמובן, אי אפשר להחזיק בזה קבוע שהרי העולם מלא בהרבה מאד נקודות הפוכות, אבל עד כמה שכל אחד יכול להידבק באותו דבר לפי ערכו שלו, הרי

אבל כשאנחנו מתייחסים עכשיו לנקודת השורש העמוקה מאד - כפי מה שעולה מסוגיא דידן - עיקר העבודה היא שמתוך כל החיצוניות של ה'יצרא דעריות' שמקיף כמעט את הכל לחלוטין, ומתוך מצב הבלבול הנורא שקיים, עבודת האדם היא בכל זמן שיש לו מעט ישוב הדעת, מעט בהירות,

חושב בלבד אלא היכן הוא מדבק את מחשבתו וראייתו הפנימית, ועד כמה שניתן, גם את ראייתו החיצונית, - והוא מדבק את עצמו במקום שהוא רואה בו את נקודת הטוב.

זה ההכנה האמיתית לאחרית הימים שיבואו לאחר מכן, ל"יום שכולו טוב", כי ככל שהאדם מדבק את עצמו בראיית הטוב גם בתוך המצבים האלה, הרי שהוא נדבק כבר עכשיו להארה של העתיד של ה"יום שכולו טוב".

שאז - באותו זמן שהוא מסוגל - הוא רואה רק את נקודת הטוב, ואמנם לפני ואחרי כן הוא יראה גם נקודות אחרות, אך לכל הפחות באותו זמן עצמו הוא רואה רק את נקודת הטוב.

וכך, לאט לאט הנפש מתרגלת להידבק יותר לטוב ויותר לטוב ויותר לטוב, - ושוב, אין הכוונה שהוא אינו יודע שיש רע בעולם - כל אחד יודע זאת - אבל ההגדרה היא שהמקום שבו הוא מדבק את נפשו זהו בנקודת הטוב בבחינת "האומר לדבק טוב", - זה לא מה שהוא

בזמן מלחמה שיש התעוררות למסירות נפש מתעורר המסי"נ להידבקות בטוב שלמעלה מטעם ודעת

ליהרג - זוהי טבעה של מלחמה והרי שהמלחמה נוגעת בנקודה הפנימית, ולכן כמו שהורחב שם [בשורש הנ"ל], מתעוררת אז בזמן המלחמה הג' עבירות חמורות, עבודה זרה גילוי עריות ושפיכות דמים, כיון שזה מעורר את השורש הפנימי ביותר, - זה מה שמתגלה בעידן מלחמה.

וממילא בתקופות של מלחמה, כיון שמתעורר הנקודה הפנימית ביותר של המסירות נפש, ההתעוררות הזו למסירות נפש גורמת התעוררות להידבק במקום שכולו טוב, שהריכידוע נפש בא"ת ב"ש זה טוב שהאפשרות

והגדרת הדברים ביתר בהירות וביתר עומק - בהגדרה החיצונית שורש העבודה הזאת היא בבחינת 'שתרגילנו בתורתך' בכדי להתרגל למבט על נקודת הטוב, אבל בהגדרה הפנימית זהו הידבקות בטוב שלמעלה מטעם ודעת, ולא הידבקות בטוב שבא מכח חשבון והיגיון.

הרי כמו שנתבאר לעיל בהרחבה [בשיעור על שורש "בחור"] שכאשר מתעורר זמן של מלחמה, הרי שזה מעורר את הנקודה הפנימית ביותר של הנפש שזהו כח המסירות נפש, כיון שכל מלחמה בנויה - או להרוג או

טוב, אבל בכח הפנימי של הנפש, זהו הידבקות במקום של טוב שלמעלה מחשבון ולמעלה מטעם ודעת.

להידבק במקום שכולו טוב מתעוררת. ובעומק, זה גופא עומק המסירות נפש שהוא מוציא את עצמו לגמרי מן הרע ונדבק במסירות נפש בעולם שכולו

נקודת הטוב בחשבון של טעם ודעת

מקום שכולו טוב זהו כברזל אחר אבן השואבת, לא מצד חשבון של הטוב.

כל זמן שזה עובר רק דרך מערכת של השכל שהאדם עושה חשבון האם המעשה הזה הוא טוב או אינו טוב ובאופן הזה הוא מחפש נקודות טובות בכל דבר, בוודאי בשלב ראשון זוהי הדרך הנכונה.

אבל ההגעה הפנימית למקום הפנימי, היא להגיע למקום שהנפש בטבעה נמשכת לטוב ולכן היא רואה את הטוב, שזהו מקום שלמעלה מטעם ודעת, והאור הפנימי שמושך את הנפש לאותו מקום זה מההארה של העולם הבא שהוא 'יום שכולו טוב' וממקום פנימיות הנפש שהיא באמת גנוזה בעולם שכולו טוב.

וזה עצם מדרגת הבטחון, וכשדבקים שם הרי שיש לאדם בטחון שלמעלה מטעם ודעת שכליים מה יהיה.

כלומר, לא שמתוך חשבון שכלי הוא בוטח שזה לטובה שעל אף שהוא לא רואה, הוא מאמין שזה לטובה משום

כל מי שיכנס בחשבון של טעם ודעת לנקודה של טוב, המקום שאליו הוא יכול להגיע הוא כדלהלן – יש הרבה מאד רע, ויש גם הרבה מאד נקודות טובות שמתגלות, - אפשר לראות חסד, אפשר לראות עזרה, אפשר לראות דאגה לזולת, כאב עם הזולת ועוד ועוד דברים שמתגלים, בפרט בתקופות הללו שיש צער בכנסת ישראל.

ובוודאי שגם זה מעלה לזכות להידבק בנקודות הטובות האלה, אבל לא בזה עסקינן השתא, - הנקודות הטובות הללו הינם נקודות טובות שגם בשכל האדם יכול לראות בהם את ההטבה, כדוגמת אדם שמפנה מקום בביתו ונותן לאחרים להיכנס לשם, או אדם שנוטל מצרכי ביתו ונותן לאחרים, וכן אדם שמתפלל על אחרים, מצטער בצערם ואף צם עליהם – כל אחד לפי עניינו.

אבל כאן עסקינן השתא בעומק הרבה יותר גדול – 'יום שכולו טוב' הוא אינו טוב שמגיע בחשבון של טעם ודעת שכלי, מה שעומק הנשמה נמשכת אל

הימים כשאנחנו צריכים להכין את עצמנו לעולם שכולו טוב.

וכמו שנתבאר, אין עיקר המכוון מצד התולדה של הבטחון אלא עיקר המכוון היא ההידבקות בעצם מדרגת הבטחון – אלא שכמובן יש לזה גם תולדה ממילא, אבל זה ברור שאם כל המכוון הוא בעיקר להגיע לתולדה, הרי זה כאדם שנושא אשה רק בכדי להוליד בנים, אבל חסר את "האומר לדבק טוב". פנימיות עבודת הבטחון היא להידבק במעמקי הנפש, איש לפי ערכו, באיכות ובכמות ב'עולם שכולו טוב'.

שהוא בוטח בה' שהוא יעשה לו כך וכך לפי רצונו.

אלא הוא נדבק לשורש של המקור שכולו טוב, ומכח כך באופן טבעי הוא נוטה לראות את הטוב, מחמת הטוב הפנימי שמתגלה מצד שורש נשמתו, ועי"כ הוא דבק ומאיר בו ההארה של 'כולו טוב'.

ומשם נמשך הבטחון שיוצא מהכח לפועל כתולדה שמאיר לו אור הטוב בפועל – אבל זה למעלה מטעם ודעת. הדברים הללו הם בעצם השורש הפנימי של העבודה שבכל הדורות כולם, אבל זוהי העבודה הפנימית בפרט באחרית

שאלות מהשומעים

לסדר לפי הסדר הזה, וכגון במעשה דיבור ומחשבה או בפנימיות יותר במידות ומוחין, לחפש בכל דבר ודבר את גילוי נקודת הטוב לפי ערכו של אותו דבר – אין כאן שאלה חדשה, אלא ישנם את הסדרים הרגילים שקיימים מתתא לעילא – אם זה יהיה עשר ספירות או חמישה פרצופים או עצמות הנפש וג' לבושי הנפש כלשון התניא, אבל לעולם אנחנו נשאר עם הסדר של אותם מדרגות ורק שבהם צריך לגלות את נקודת הטוב שנמצאת בפרטות בכל מדרגה – אם ניקח בפשטות את הסדר שבדברי התניא של שלושה

שאלה: מה הם המדרגות מתתא לעילא להידבק בטוב, הרי כמו שנתבאר בשיעור, יש מה שרואים בפועל נקודת טוב וכמו כן יש את היסוד של הבעל שם טוב ש'ואתה מחיה את כולם' היינו שיש בכל דבר ניצוץ של טוב... עד שלימות המדרגה על דביקות בטוב שלמעלה מטעם ודעת.

תשובה: אתם שואלים מהו הסדר מתתא לעילא של מדרגת גילוי הטוב – כל דבר באים לסדר אותו, אפשר לסדר אותו לפי פרצופים או לפי מדרגות של מוחין ומדות ובהלבשה של מעשה דיבור ומחשבה, ובכל יחס ויחס אפשר

שנותנת לו חיות בתור ניצוץ, כלומר, הוא רואה את מה שהכל הוא לא טוב – רובו ככולו – אבל הוא רואה גם שיש נקודות טובות והוא מוציא נקודה טובה ונדבק בה שזה בסוד ניצוץ המחיה.

אבל ישנה הבחנה עמוקה יותר שהוא דבק בנקודת הטוב בעצם, כלומר, מה שנתבאר בליקוטי מוהר"ן זה בסוד ניצוץ, אבל ההבחנה העמוקה יותר היא בסוד אור, – אם זה בסוד ניצוץ הרי שכל פעם הוא יכול להחליף נקודה, אבל אם זה בסוד האור הרי שעיקר המדרגה של להידבק בטוב היינו להידבק בשורשו שלו שהוא שורש הטוב שמתגלה אצלו, ומתוך שורשו שלו שהוא רואה את הטוב, גם בכל מה שהוא רואה הוא גם יראה טוב, אלא ששם כיון שזה לא שורשו שלו הוא יראה רק ניצוצות של טוב כיון שיש נקודות שהתפזרו, אבל מכח שהוא דבק בשורשו הטוב הוא יראה שם את נקודות הטוב.

ומ"מ א"כ – יש עבודה לראות באופן כללי נקודות של טוב ואף אם באופן מפוזר.

יש את הסדר של כל הקומה כולה בכל הסדרים הידועים ושם למצוא את הטוב בכל נקודה ונקודה.

ויש את העבודה להידבק בנקודת הטוב השורשית שלו עצמו שהיא בתוך נשמתו שלו ומשם הוא רואה את הכל.

לבושי הנפש מעשה דיבור ומחשבה, צריך שיהיה את הגילוי של המעשה הטוב, של הדיבור הטוב ושל המחשבה הטובה, ובמידות את המידות הטובות ובמוחין בנקודה העליונה הטובה שבהם, בכל דבר את נקודת הטוב הפרטית שבאותה מדרגה, עד המדרגה העליונה שהיא התכלית שלמעלה מן המוחין והדעת שזה המדרגה העצמית שעליה דובר.

המשך שאלה: וזה מה שמוזכר בספרי חסידות הרבה בחינות של נקודות הטוב.

תשובה: ספרי חסידות לא בנויים באופן מסודר וכל פעם ישנה נקודה אחת באותו נושא שבו מדובר, אבל מצד סדר העבודה יש את אופני הסדרים כפי שנתבאר.

ואמנם יש את עצם ההידבקות בנקודה טובה כמו שנמצא למשל בליקוטי מוהר"ן בסוד הנקודה הטובה שכלפי זה לא משנה באיזה מדרגה האדם נמצא, וכל פעם הוא יכול להחליף ולראות נקודה טובה אחרת, העיקר שהוא מדבר בנקודת הטוב – זה לא מצד סדר מדרגות אלא מצד עצם התכלית שהיא למצוא בעצמו נקודה טובה, וגם שם נקודה טובה היא בסוד ניצוץ המחיה [בסוד הרפ"ח ניצוצין] ובוה אומר הליקוטי מוהר"ן שהאדם תמיד צריך למצוא בעצמו נקודה טובה, שהיא זאת

- בעלמא דידן שיש חלק גילוי וחלק נעלם, זה גורם שיש מציאות של רע, אבל באחרית הימים שיהיה גילוי שלם שהקב"ה יגלה את הכל בשלימותו, בגילוי שלם לא שייך שיהיה מציאות של רע, שכיון שכל רע מציאותו הוא גילוי חלקי הרי שגילוי שלם סותר את מציאות הרע.

ואם נצייר את זה בלשון פשוטה, הכל זה צורת אדם אחת שלימה, אלא שכיון שעכשיו זה מתגלה כחלקים הרי כשמסתכלים על חלק אחד לבדו זה נראה בעל חי טמא – עכבר – אבל כשהקב"ה יגלה גילוי שלם הרי שהכל יהיה חלקי צורת אדם, וכיון שצורת אדם זה שלימות ממילא בוודאי שזה טוב ולא יכול להיות מציאות של רע. כשהוא נראה בחלקו הוא יכול להראות רע אבל כשהוא נראה בשלימותו הוא לא יכול להראות כרע.

אם מראים למישהו תמונה שרואים בה שמישהו לוקח סכין ומנסה לחתוך מישהו, זה נראה רע, אבל כשאח"כ אומרים לו שזה מוהל שהולך לעשות ברית מילה, הוא מבין שזה טוב, זה דוגמא בעלמא שכשהוא רואה חלק זה נראה לו רע אבל כשהוא יראה את התמונה השלימה הוא יראה את הטוב. – כל רע שקיים בעולם הוא כשהתמונה אינה שלימה.

ובעומק יותר להידבק בנקודת הטוב של שורשו באורייתא, ויתר על כן, להידבק בשורשו באין סוף ב"ה, - הזכרנו בקצרה אבל כמובן הדברים הם רחבים.

שאלה: מה ההבדל בין הסתכלות של טוב בתורה לבין הסתכלות של טוב מצד הדביקות בבורא, וכי הסתכלות בתורה היא כביכול מנותקת מהבורא?!

תשובה: בהגדרה הכוללת כמו שנתבאר רבות במקומות אחרים, כל דבר שנמצא בתורה הוא כולו טוב, אפי' כשכתוב בתורה פרעה שהוא פה-רע זהו טוב, וכן המילה רע עצמה שנמצאת בתורה היא ג"כ טוב, כלומר, חלק מחלקי הטוב, וכמו שבואר בארוכה במקו"א שכל רע נקרא רע מלשון סולם רעוע, שדבר שהוא בלתי מצורף כראוי הוא נקרא רע, ולעומת כך טוב הוא כח של חיבור בבחינת "האומר לדבק טוב" וכח התורה שהיא כולה אחת – "תורת ה' תמימה" הרי שאין בה רע בפועל כיון שלעולם כל החלקים דבוקים בשלימות וממילא הם הופכים להיות כולם במציאות של טוב.

ובלשון פשוטה בנפש – כל מה שהרע הופך להיות מציאות של הסתרה והעלמה זהו משום שהוא מגלה רק חלק, ובזה עצמו שמתגלה רק חלק, זהו ההסתרה וההעלמה, אבל מצד השלימות הכוללת, כל דבר הוא חלק מחלקי הגילוי ולכן לא שייך שיהיה רע,

קול הלשון

073.295.1245 ♦ 718-521-5231 2»4»12

1

בלבבי משכן אבנה
חלק א-ט

2

סדרת "דע את"

3

התבודדות

4

תפילה

5

ספרי קודש

6

דרשות

7

ארבעת היסודות -
תיקון המידות

8

פרשת השבוע

9

מועדי השנה

<10 תורה, גמרא ושולחן ערוך
<11 אנציקלופדיית בלבבי משכן אבנה
<12 אוצר אותיות
<13 ליקוט צורת אדם ועבודתו